Denna pdf är ett utdrag ur boken: Bartsch, H., Binkiewicz, E., Rådén, A. & Nasibov, E. (2009). *Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Tvåvingar: Blomflugor. Diptera: Syrphidae: Syrphinae.* (DH 53a). Uppsala: ArtDatabanken, SLU.

SLU | ARTDATABANKEN

Kaukasus, Turkmenistan och Sibirien till Stilla havet (Kamtjatkahalvön, Sachalin, Kurilerna och Japan). I Nordamerika förekommer arten från Alaska till Kalifornien.

NAMNGIVNING *Meliscaeva cinctella* (Zetterstedt, 1843). Originalbeskrivning: *Scaeva cinctella* Diptera Scandinaviae 2: 742.
Etymologi: cinctella fem. av cinctellus = den lilla omgjordade; cincta (lat.) = omgjordad, diminutivsuffixet -ellus (lat.).
Uttal: [Meliséva sinktélla]

KEY FACTS Length 9–11 mm. An elongate species with black lunula. Abdomen with yellow bands on tergites 3 and 4, the shape of which distinguishes this species from the similar *Meliscaeva auricollis*. The shape of the yellow markings on tergite 2 distinguishes it from *Fagisyrphus cinctus*. Occurs in various habitats with trees and bushes. The larva feeds on aphids on trees and bushes. Flight period in Sweden from mid-May to September, occasionally later. Very common and widespread in the Nordic countries except Iceland.

SLÄKTE *Parasyrphus* – buskblomflugor

Arterna i släktet buskblomflugor *Parasyrphus* är 6–11 mm långa. Buskblomflugor liknar oftast de större arterna i släktena brynblomflugor *Epistrophe* och solblomflugor *Syrphus*. Dessa saknar dock långa hår på sidoplåten bakom främre andningsöppningen samt har något annorlunda gula och svarta teckningar på kropp och ben. Pannans pudring är, särskilt hos honan, viktig vid artbestämningen. Buskblomflugor livnär sig framför allt av bladlöss som lever på barrträd, ibland även på lövträd och buskar. I världen finns närmare 30 arter i släktet *Parasyrphus* varav omkring 20 förekommer i Palearktis och tio i Norden.

NAMNGIVNING *Parasyrphus* Matsumura, 1917. Entomol. Mag., Kyoto 2: pl. VI, fig. 19 (som undersläkte till *Syrphus* Fabricius). Synonymer: *Mesosyrphus* Dušek & Láska, 1967, *Phalacrodira* Enderlein, 1938.
Etymologi: Parasyrphus = bredvid *Syrphus*, nära *Syrphus*; para (gr.) = bredvid, invid; *Syrphus* (lat.) = det vetenskapliga namnet på ett släkte blomflugor, även allmänt om blomflugor.

LITTERATUR Barkemeyer 1994, Bastian 1986, Chandler 1968, Gaunitz 1963, Goeldlin de Tiefenau 1974, Haarto & Koponen 2003, Hippa 1968, Kula 1982, Mutin 1990, Nielsen 1910, Nielsen 1971, 1998.

Arterna i släktet *Parasyrphus* är 6–11 mm långa. Huvudet är framifrån sett brett ovalt. I nivå med antennfästet (eller strax nedanför) är ansiktets bredd hos de flesta arterna ungefär en tredjedel av huvudets bredd, hos övriga arter dock tydligt bredare. Ansiktet är oftast gult och har svart mittstrimma. Pannans och hjässans behåring är utstående och svart. Pannans pudring är (framför allt hos honan) viktig vid artbestämningen. Antennernas färg kan variera från helt gul till helt svart, även inom en och samma art. Ögonen är hos vissa arter nakna eller nästan nakna, hos andra har de tydlig om än kort behåring. Hanens delögon är mer eller mindre tydligt större i övre halvan av ögonen än i nedre halvan. Ryggsköldens är grönsvart och (med något undantag) mer eller mindre gråpudrad, samt har utstående och oftast helt ljus behåring. Skutellen är gul med övervägande svart behåring. Mellankroppens sido- och bukplåtar är svartgröna med mer eller mindre kraftig grå pudring och ljus behåring. Sidoplåten som är belägen direkt bakom främre andningsöppningen (främre anepisternum) har för släktet typiska, långa hår. Bakkroppen är svart och har golfklubbeformiga parfläckar på tergit 2, gula band eller parfläckar på tergit 3 och 4 och ofta (men inte alltid) gul bakkant på tergit 4 och 5 (kan variera inom en och samma art). Behåringen på tergit 2 är övervägande utstående och åtminstone på gula partier ljus. I övrigt är hanens behåring övervägande halvt åtliggande och honans mer åtliggande. Behåringens färg följer hos hanen huvudsakligen grundfärgen, hos honan är den däremot ofta helt svart. Sternit 2–4 har ofta mer eller mindre utpräglade svarta trekanter, eller band vars framkant kan vara trekantigt utdragen framåt och ibland genom en smal strimma förlängd till framförvarande sternit. Bakkroppen är ofta missfärgat svart både på över- och undersidan. Speciellt hos honan kan bakkroppen vara helsvart, vilket försvårar men sällan omöjliggör bestämningen. Vingfjällen och svängkolvarna är vitgula. Benens färgsättning är viktig vid bestämningen.

Buskblomflugor med gula band på bakkroppen liknar oftast de större arterna i släktena brynblomflugor *Epistrophe* och solblomflugor *Syrphus*. Dessa saknar dock långa hår på sidoplåten bakom främre andningsöppningen (främre anepisternum) och har något annorlunda gula och svarta teckningar på kropp och ben. Släktet *Syrphus* har vidare lång behåring på översidan av undre vingfjällets membran.

Flera arter har stora utbredningsområden, vilket kan tyda på att de är goda flygare och inte är särskilt specialiserade. De livnär sig framför allt av bladlöss som lever på barrträd, ibland också av bladlöss på

lövträd och buskar och i åtminstone något fall av larver av bladbaggar (familjen Chrysomelidae).

I Sverige och Norden finns tio arter i släktet *Parasyrphus*, och flera av dessa har en holarktisk utbredning. I Norden kan ytterligare en eller två arter med något osäker status (*P. kirgizorum* och *P. iraidae*) förekomma. I Palearktis finns omkring tjugo arter. I Nordamerika förekommer två av dessa samt fem arter till, och i den orientaliska regionen finns ytterligare tre arter. Det totala antalet kända arter i världen blir därmed närmare 30.

Bestämningsnyckel till arter i släktet *Parasyrphus*

1. Tergit 3 och 4 med gula parfläckar (som i undantagsfall kan nudda varandra) 2
– Tergit 3 och 4 med gula band (som i undantagsfall nästan är avbrutna i mitten) 5

2. Ansikte med tydlig, svart mittstrimma. Ansiktets bredd ungefär en tredjedel av huvudets (i höjd med antennfästena) 3
– Ansikte utan mörk mittstrimma. Ansiktets bredd som halva huvudets eller mer (i höjd med antennfästena) 4

3. Ögon tydligt håriga. Vingmärke mörkbrunt. Framfötter ofta svarta. Honans panna med brett puderband ..... ***Parasyrphus macularis*** **månbuskblomfluga** s. 298
– Ögon nakna eller knappt synligt glest korthåriga. Vingmärke ljusbrunt. Framfötter ofta gula till gulbruna. Honans panna i större utsträckning svartglänsande, puddringen inskränker sig till två trekantiga puderfläckar som oftast inte är förbundna ..... ***Parasyrphus punctulatus*** **fläckig buskblomfluga** s. 302

4. Ansiktets bredd ungefär som halva huvudets bredd (i höjd med antennfästena). Hanens panna inte uppsvälld. Hanens pannvinkel ungefär rät ..... ***Parasyrphus tarsatus*** **fjällbuskblomfluga** s. 303
– Ansiktets bredd ungefär som två tredjedelar av huvudets bredd (i höjd med antennfästena). Hanens panna kraftigt uppsvälld. Hanens pannvinkel ungefär 135 grader ..... ***Parasyrphus groenlandicus*** **trubbig buskblomfluga** s. 296

Key to species of the genus *Parasyrphus*

1. Tergites 3 and 4 with paired yellow spots (may occasionally touch) 2
– Tergites 3 and 4 with yellow cross-bands (very occasionally almost interrupted in the middle) 5

2. Face with a broad, black median stripe. Facial width c. 1/3 of total head width (at level of antennal sockets) 3
– Face without black median stripe. Facial width ≥ 1/2 of total head width 4

3. Eyes distinctly hairy. Pterostigma dark brown. Fore tarsi often black. Frons of female with a broad dust band ..... ***Parasyrphus macularis*** p. 298
– Eyes bare or with barely visible, short and sparse pilosity. Pterostigma light brown. Fore tarsi often yellow to yellowish brown. Frons of female more extensively shining black, dusting restricted to two triangular spots that are normally separated ..... ***Parasyrphus punctulatus*** p. 302

4. Facial width c. 1/2 of total head width (at level of antennal sockets). Frons of male not swollen, frons angle approximately straight ..... ***Parasyrphus tarsatus*** p. 303
– Facial width c. 2/3 of total head width (at level of antennal sockets). Frons of male not swollen, frons angle c. 135° ..... ***Parasyrphus groenlandicus*** p. 296